

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันโดยตรวจสอบอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและองค์ประกอบของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1	บุคลิกภาพแบบหลงตนเองสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้
สมมติฐานข้อที่ 2	บุคลิกภาพแบบหลงตนเองสามารถทำนายการเกิดผู้นำได้มากกว่าบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ
สมมติฐานข้อที่ 3	บุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางลบ
สมมติฐานข้อที่ 4	บุคลิกภาพด้านการเปิดตัวสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก
สมมติฐานข้อที่ 5	บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก
สมมติฐานข้อที่ 6	บุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก
สมมติฐานข้อที่ 7	บุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไป จำนวน 336 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 120 คน เพศหญิง 216 คน ได้รับคะแนนพิเศษจากการเข้าร่วมการวิจัย โดยการเข้าร่วมกลุ่มของนิสิตจะต้องไม่คุ้นเคยกัน และจะต้องมาทำงานร่วมกัน คือการอภิปรายสถานการณ์สมมติเรืออับปางจากพายุ (วัดความสามารถในด้านการแก้ปัญหา) ใช้เวลาในการทดลองประมาณ 30 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย มาตรฐานบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง มาตรฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ มาตรฐานการเกิดผู้นำและแบบวัดผลงาน

1. มาตรฐานบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง การพัฒนาครั้งล่าสุดโดยธันยธร อนันต์วิโรจน์ (2552) หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ผกาทิพย์ ชันติพงศ์ (2552) และวันวิสาข์ เอกกรณ์พงษ์ (2551) ภายใต้การดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนาคค์ มณีศรี ได้เขียนข้อกระทงขององค์ประกอบที่มีจำนวนข้อน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เพิ่มจากมาตรที่เคยได้พัฒนาไว้ 45 ข้อ โดยคัดเลือกข้อกระทงแต่ละองค์ประกอบให้เหลือมิติละ 6 ข้อ มีจำนวนข้อที่เท่ากัน เป็นด้านละ 6 ข้อ ได้แก่ ด้านการแสดงอำนาจ ความเหนือกว่า ความสามารถในการพึ่งตนเอง การแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น ความต้องการได้มากกว่าที่เป็นอยู่ การแสดงออก ความทะนงตน และการหวั่นไหวมากกว่าปกติ โดยกำหนดให้เป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง จากนั้นผู้วิจัยร่วมกับ สุธาสินี ใจสมิทธิ์ ได้ใช้มาตรที่ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 48 ข้อ ได้ทำการหาค่าความเที่ยงของมาตร (Reliability) อีกครั้งด้วยการนำมาตรวัดไปเก็บกับกลุ่มตัวอย่างจากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 629 คน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .95 นอกจากนี้ผู้วิจัยยังตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยวิธีการวัดซ้ำ (test-retest) ของมาตรโดยวัดจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 102 คน ในการวัดครั้งแรกได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 หลังจากนั้นอีก 1 เดือนจึงได้วัดซ้ำครั้งที่ 2 ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .93 เมื่อนำการวัดทั้งสองครั้งมาหาค่าสหสัมพันธ์พบว่า มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองที่วัดทั้งสองครั้งมีสหสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. **มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ** มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบพัฒนาขึ้นตามมาตรวัดบุคลิกภาพ Big Five Inventory (BFI) ของ Bernet-Martinez และ John (1998) ซึ่งประกอบไปด้วย 5 มิติ ได้แก่ ความไม่มั่นคงทางอารมณ์ การเปิดตัว การเปิดรับประสบการณ์ ความเป็นมิตร และการมีจิตสำนึก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัณนงค์ มณีศรี แปลและดัดแปลงข้อกระทงจำนวน 100 ข้อ โดยแบ่งเป็นด้านละ 20 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำมาตรไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนในวิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไป ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2552 จำนวนทั้งสิ้น 325 คน จนได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพจากการวิเคราะห์ความเที่ยงและความตรงทั้งสิ้น 60 ข้อ เพื่อให้ 5 องค์ประกอบ มีจำนวนข้อที่เท่ากัน แบ่งเป็นองค์ประกอบละ 12 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 เป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง

3. **มาตรวัดการเกิดผู้นำ** มาตรวัดการเกิดผู้นำในงานวิจัยนี้พัฒนาจากงานวิจัยของ Brunell และคณะ (2008) โดยเป็นมาตรมีข้อกระทงทั้งสิ้น 9 ข้อ แบ่งเป็นวัดการประเมินความเป็นผู้นำของสมาชิกในกลุ่ม 6 ข้อ คำถามวัดความต้องการนำกลุ่ม 1 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด โดยเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ข้อคำถามให้สมาชิกลงคะแนนเลือกผู้นำกลุ่มอีก 1 ข้อ และคำถามประเมินความสามารถการจัดอันดับการมีชีวิตรอดของตน 1 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำมาตรไปทดลองใช้มาตรกับกลุ่มตัวอย่างนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 120 คน โดยข้อกระทงของมาตรประเมินความเป็นผู้นำจำนวน 6 ข้อ นั้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 เป็น

4. **แบบวัดผลงาน** แบบวัดผลงานนำมาจากโครงการ Narg island (Project IDEELS, n.d.) ที่พัฒนาโดย Svein Isbjorn Tanjun ผู้เชี่ยวชาญของกองทัพสหรัฐอเมริกาว่า 36 ปี เป็นผู้สอนอาวุธใน Elite Norwegian Survival, Evasion, Resistance และ Escape School สอนวิชาเกี่ยวกับการมีชีวิตรอดในภูมิอากาศสแกนดิเนเวียทางตอนเหนือให้กับกองทัพ US Army Rangers, US Army Airborne Division, US Navy SEALs, the Canadian Winter Warfare Unit, The British Royal Marines และ European NATO elite units (Project IDEELS) โดยแบบวัดจะประกอบไปด้วยการเรียงอันดับวิธีการที่จำเป็นต่อการมีชีวิตรอด 9 อันดับและการเรียงอันดับสิ่งของ 15 ชนิดที่จำเป็นต่อการมีชีวิตรอดในสถานการณ์เรืออัปปาง ในงานวิจัยนี้ผู้ร่วมการทดลองจะต้องทำงานทั้งสองอย่างนี้ โดยจะต้องจัดอันดับวิธีการที่จำเป็นต่อการมีชีวิตรอดก่อนเนื่องจากจะนำคะแนนมาคิดเป็นคะแนนผลงานของบุคคล ส่วนการเรียงอันดับสิ่งของจะเป็นงานลงไม่ได้ นำคะแนนมาคิดจริง โดยวิธีการคิดคะแนนผลงานทำโดยการเปรียบเทียบกับ การจัดอันดับของ

ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งหากการจัดอันดับของผู้ร่วมการทดลองห่างจากการจัดอันดับของผู้เชี่ยวชาญเท่าไรก็ถือว่าผิดมากเท่านั้น เช่น ผู้ร่วมการทดลองจัดอันดับที่ 4 แต่ผู้เชี่ยวชาญจัดอันดับไว้ที่ 8 หมายความว่าผู้ร่วมการทดลองผิดไป 4 อันดับ ในการคำนวณคะแนนคิดคะแนนเท่ากับ 4 จากนั้นเอาคะแนนการจัดอันดับทั้งหมดมารวมกัน ถ้าผู้ร่วมการทดลองได้คะแนนสูงก็หมายความว่าได้รับคะแนนผลงานต่ำ

วิธีดำเนินการการวิจัย

ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน โดยเก็บข้อมูลจากนิสิตที่ลงทะเบียนเรียน วิชา วิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไป ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2553 โดยแจ้งขั้นตอนการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัยทั้งหมดให้อาจารย์ทราบ โดยใช้ข้อมูลจากที่นิสิตได้ทำมาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและมาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในช่วงโมเรียน จากนั้นให้นิสิตลงชื่อวันและเวลาที่สะดวกในการเข้าร่วมทำการทดลองโดยระบุรายละเอียดในการทำวิจัยไว้ว่าจะใช้เวลาในการทำทดลองกลุ่มละ 30 นาที นอกจากนี้การลงชื่อกลุ่ม 4 คนจะต้องอยู่คนละคณะกัน หรือหากอยู่คณะเดียวกันผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความคุ้นเคยกันก่อนเข้าร่วมการทดลอง ซึ่งหากการตรวจสอบพบว่าเป็นกลุ่มที่คุ้นเคยกันเป็นอย่างดีจะตัดผลการทดลองออกจากการวิเคราะห์

ในขั้นตอนการทดลองขั้นตอนแรกผู้ร่วมการทดลองจะต้องติดหมายเลข 1 – 4 จากนั้นจะต้องทำแบบประเมินความคุ้นเคยก่อนเข้าห้องทดลอง เมื่อเข้าห้องทดลองผู้ร่วมการทดลองจะต้องนั่งตรงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตรงกับหมายเลขของตน จากนั้นผู้ร่วมการทดลองจะได้ฟังสถานการณ์เรื่ออับปางจากพายุล โดยที่ผู้ร่วมการทดลองที่เป็นเพศชายจะได้ฟังเสียงตัวเอกที่เป็นเพศชายและผู้ร่วมการทดลองที่เป็นเพศหญิงก็จะได้ฟังเสียงตัวเอกที่เป็นเพศหญิง หลังจากผู้ร่วมการทดลองฟังสถานการณ์จำลองจบ ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจัดอันดับการมีชีวิตรอดจากสำคัญที่สุด (หมายเลข 1) ไปจนถึงสำคัญน้อยที่สุด (หมายเลข 9) จากนั้นผู้ร่วมการทดลองทั้งสี่คนจะต้องเข้ากลุ่มเพื่อร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุปของกลุ่มในการจัดอันดับการมีชีวิตรอด 9 อันดับและเรียงลำดับสิ่งของที่จำเป็นต่อการมีชีวิตรอด 15 อันดับ เป็นเวลาทั้งหมด 15 นาที

เมื่อผู้ร่วมการทดลองร่วมกันทำงานจนเสร็จหรือหมดเวลา ผู้ร่วมการทดลองจะต้องกลับมานั่งที่ของตนเพื่อทำแบบประเมินความเป็นผู้นำทั้งของตนเองและของสมาชิกในกลุ่ม นอกจากนี้ในการอภิปรายและการร่วมกันทำงานทั้งหมดจะถูกอัดวิดีโอไว้เพื่อให้ผู้สังเกตการณ์ทั้งสองคน

ประเมินด้วยตนเองเพื่อป้องกันการเกิดอคติจากสมาชิกในกลุ่มและเพิ่มความแม่นยำในการประเมิน เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองผู้วิจัยสรุปการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองฟังและกล่าวขอบคุณ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ต้องการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและองค์ประกอบของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบต่อการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน จึงใช้โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modeling หรือ SEM) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. บุคลิกภาพแบบหลงตนเองสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. บุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. บุคลิกภาพด้านการเปิดตัวสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. บุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. บุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกไม่สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
7. บุคลิกภาพแบบหลงตนเองและบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวสามารถทำนายการประเมินความเป็นผู้นำให้กับตนเองได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ
8. บุคลิกภาพแบบหลงตนเองสามารถทำนายความต้องการเป็นผู้นำกลุ่มได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
9. บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์และบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกสามารถทำนายความต้องการเป็นผู้นำกลุ่มได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงรายงานว่าตนเองได้คะแนนสูงกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
11. ผลงานของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่ำนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ควรศึกษาในหลาย ๆ ช่วงกลุ่มอายุ เช่น กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้น กลุ่มคนทำงาน และกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่าในช่วงอายุที่แตกต่างกัน บุคลิกภาพจะยังสามารถทำนายการเกิดผู้นำกลุ่มได้หรือไม่
2. การศึกษาเรื่องการเกิดผู้นำในอนาคตควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานวิจัยนี้ ที่น่าจะสามารถทำนายการเกิดผู้นำกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ เช่น ตัวแปรลักษณะวางอำนาจ (dominant) (Lord et al., 1986) หรือ ตัวแปรการเห็นคุณค่าแห่งตน (self-esteem) เป็นต้น
3. งานที่ผู้ร่วมการทดลองทำร่วมกันคือการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์เรืออัปปางและร่วมกันจัดอันดับวิธีการและสิ่งของที่สำคัญต่อการมีชีวิตรอดร่วมกันที่ใช้ศึกษาในงานวิจัยนี้นั้นอาจจะไม่สามารถอธิบายได้ครอบคลุมถึงการทำงานที่เกิดขึ้นจริงในบริบทขององค์การซึ่งการวิจัยในอนาคตหากเปลี่ยนรูปแบบการวิจัยควรจัดกระทำการทำงานกลุ่มร่วมกันในแบบอื่น ๆ เพื่อให้การศึกษาเรื่องของบุคลิกภาพต่อการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันสามารถอธิบายได้ในบริบทที่กว้างมากยิ่งขึ้น